BENCONT WEEKLY REPORT

ROČNÍK 2020| ČÍSLO 27

Koronakríza zatiaľ ceny bytov v Bratislave neovplyvnila

Celý svet bol v druhom štvrťroku 2020 poznačený výpadkom ekonomiky, ktorý priniesol vírus COVID-19. Opatrenia zabraňujúce šíreniu vírusu spôsobili zastavenie výroby a spotreby, strach a neistota znížili objem investícií v hospodárstve. Svetová a aj slovenská ekonomika sa pomaly zotavuje no stále existuje hrozba ďalšej vlny nakazených. Realitný trh v Bratislave pocítil dopady vírusu najmä v apríli, keď sa dopyt po nehnuteľnostiach výrazne spomalil. V príbehu mája a júna sa však do veľkej miery obnovil a vzhľadom na pretrvávajúcu nízku ponuku nedošlo k žiadnym výpredajom a ceny novostavieb ostali nezmenené.

V tomto čísle:

- → *priemerná cena za meter štvorcový v novostavbe v BA prekročila 3500 eur*
- → *zahraničný obchod eurozóny poklesol počas krízy o tretinu*
- → *v USA pribúdajú noví žiadatelia o podporu v nezamestnanosti*
- → *zlato a striebro atakujú svoje niekoľkoročné maximá*
- → *Slovensko dosahuje najvyššiu mieru inflácie spomedzi štátov eurozóny*
- → *možnosť získať výrazné stimuly pre slovenskú ekonomiku otvára otázky ich alokácie*

Ponuku voľných novostavieb v Bratislave ku koncu druhého štvrťroka tvorilo 2430 bytov, čo je najvyššie číslo od začiatku roka 2019. Navýšenie ponuky malo dve príčiny: nižší dopyt po bytoch v priebehu apríla a mája a veľký počet nových projektov.

Nižší dopyt po bytoch znamená, že sa v Bratislave v priebehu druhého štvrťroka predalo len 451 bytov v novostavbách. V prvom štvrťroku 2020 bol predaj na úrovni 607 bytov zatiaľ čo v druhom štvrťroku 2019 sa predalo 824 bytov. Znížený predaj bytov bol primárne dôsledkom reštriktívnych opatrení, keď bol, najmä v apríli, obmedzený pohyb ľudí. Ekonomický život sa na mesiac a pol takpovediac zastavil a väčšina obyvateľstva čakala, ako sa všeobecná situácia vyvinie. Kúpa bytu je pre mnoho ľudí najväčšou investíciou v ich živote, preto je pochopiteľné, že sa k nej v časoch najväčšej ekonomickej neistoty posledných rokov správajú opatrne.

Čo sa týka novej ponuky, v priebehu druhého štvrťroka pribudlo, resp. rozšírilo svoju ponuku až 14 projektov, ktoré na trh priniesli takmer 1000 bytov. Až 50% z týchto novopridaných bytov predstavovali však projekty v okrajových lokalitách ako Jarovce, Záhorská Bystrica, Vrakuňa a vzdialená časť Lamača. Z vyššieho segmentu bývania bol najvýznamnejším prírastkom projekt ZWIRN, ktorý na trh priniesol zhruba 170 voľných bytov v rámci prvej etapy.

Tabuľka 1: Špecifiká voľných bytov na trhu s novostavbami v Bratislave rozdelené podľa okresov

Obvod	Počet	Priemerná výmera	Priemerná cena na m2	Priemerná absolútna cena
BA I	219	73,65	5 649 €	384 277 €
BA II	894	59,70	3 532 €	207 480 €
BA III	433	65,51	3 491 €	227 014 €
BA IV	507	77,40	3 111 €	248 128 €
BA V	377	72,14	3 130 €	223 807 €
Spolu BA	2430	67,67	3 528 €	232 509 €

Tabuľka 2: špecifiká predaných novostavieb v Bratislave rozdelené podľa izbovosti

Obvod	Počet	Priemerná výmera	Priemerná cena na m2	Priemerná absolútna cena
1	45	31,20	3 868 €	116 343 €
2	186	51,94	3 442 €	175 357 €
3	155	77,40	2 982 €	231 672 €
4	60	106,15	3 292 €	328 145 €
Celkový súčet	**451**	**67,69**	**3 297 €**	**213 633 €**

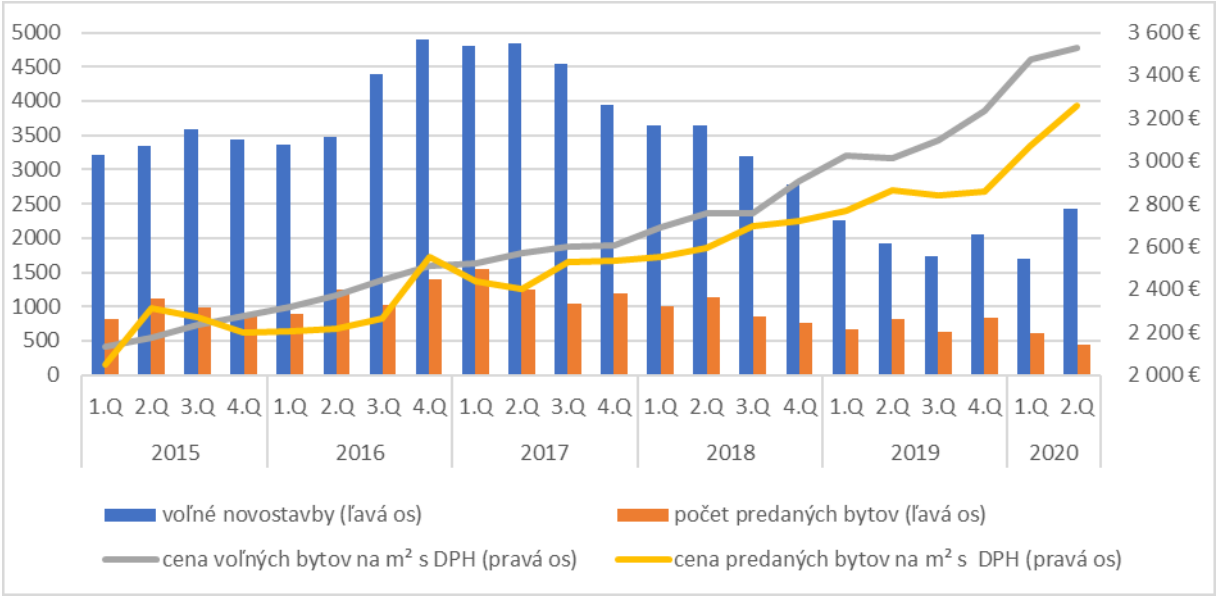
Priemerná jednotková cena ponúkaných bytov sa tak dostala na 3528 €/m² s DPH, čo medziročne predstavuje nárast o 17%, zatiaľ čo nárast oproti prvému štvrťroku 2020 je 1,47 %. Ceny novostavieb sa teda v priebehu posledných 3 mesiacov nemenili a malý výkyv smerom nahor spôsobil nový prírastok bytov, ktorý bol tvorený lacnejšími projektami s cenou okolo 2700-2800 €/m² s DPH na jednej strane a drahšími projektami v prémiových lokalitách s cenou presahujúcou 5000 €/m² s DPH na druhej strane. Priemerná rozloha voľných bytov sa držala na úrovni 67 m² zatiaľ čo priemerná absolútna cena dosiahla nový rekord na úrovni 232 tisíc € s DPH.

Čo sa týka priemernej ceny predaných novostavieb, tá sa v priebehu druhého štvrťroka zvýšila na 3297 €/m² s DPH. Medziročne tak trh akceptoval byty o 15,2% drahšie, zatiaľ čo nárast oproti prvému štvrťroku predstavoval 7,4%. Medzi najpredávanejšie projekty patrili posledné etapy projektov Slnečnice zóna Mesto, Nuppu, Galavaniho dvory a Nový Ružinov, ktoré spolu zodpovedali za 30% celkového predaja novostavieb v Bratislave. Priemerná jednotková cena predaných bytov v rámci týchto 4 projektov dosiahla úroveň 3100 €/m² s DPH. Priemerná rozloha predaných bytov sa pohybovala na úrovni voľných bytov t.j. 67 m² zatiaľ čo priemerná absolútna cena dosiahla 213 tisíc € s DPH.

Dopad „koronakrízy“ na slovenskú ekonomiku zatiaľ ešte stále ostáva otáznikom. Nezamestnanosť zatiaľ stúpla len mierne z marcových 5,19% na 7,4% v júni. Prepúšťanie sa týkalo najmä odvetví s nižšou pridanou hodnotou ako cestovný ruch a reštauračne služby. Väčšina priemyselných prevádzok po aprílových odstávkach obnovila svoju výrobu. To všetko však neznamená, že sme sa ocitli na dne tejto recesie. Vzpruženie slovenskej ekonomiky bude závisieť najmä od našich zahraničných obchodných partnerov. Ekonomická situácia v krajinách Európskej únie zatiaľ ostáva relatívne stabilná no problém sa črtá najmä v USA, kde bol flexibilný pracovný trh zasiahnutý vlnou prepúšťania. V Európe ku tak masívnemu prepúšťaniu nedošlo, no otázka, či je naša ekonomika zdravšia ako ekonomika Spojených štátov ostáva nezodpovedaná, keďže rastu nezamestnanosti v Európe bránia fiškálne stimuly zo strany štátov a neflexibilné pracovné trhy s dlhými výpovednými lehotami.

Realitný trh v Bratislave prvotnou vlnou hospodárskych ťažkostí zasiahnutý nebol. Dopyt po bytoch sa v priebehu apríla a prvej polovici mája síce výrazne spomalil, no následne sa opäť naštartoval takmer až na predkrízovú úroveň. Základnou charakteristikou bratislavského trhu ostáva nedostatok bytov v ponuke, čo je hlavným faktorom

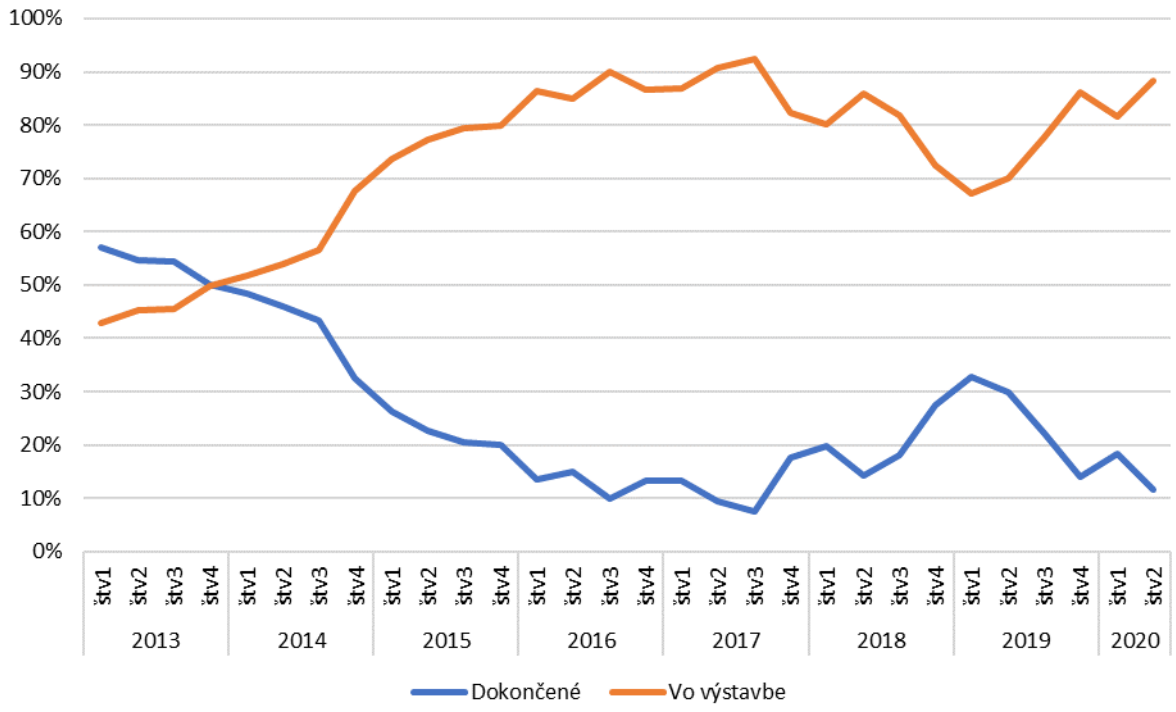
Graf 1: Vývoj na trhu novostavieb v Bratislave

zabraňujúcim prepadu cien. V priebehu druhého štvrťroka sme síce zaznamenali nadpriemerný prírastok nových bytov, no takéto čísla by sa museli opakovať niekoľko štvrťrokov po sebe, aby na trhu vyvolali konkurenčný boj medzi predávajúcimi, ktorý by mohol zraziť ceny bytov nadol. Okrem toho je dôležité poznamenať, že až 50% z tejto novej ponuky bytov sa predávalo v okrajových častiach Bratislavy, čo nerieši dopyt po bývaní v širšom centre mesta.

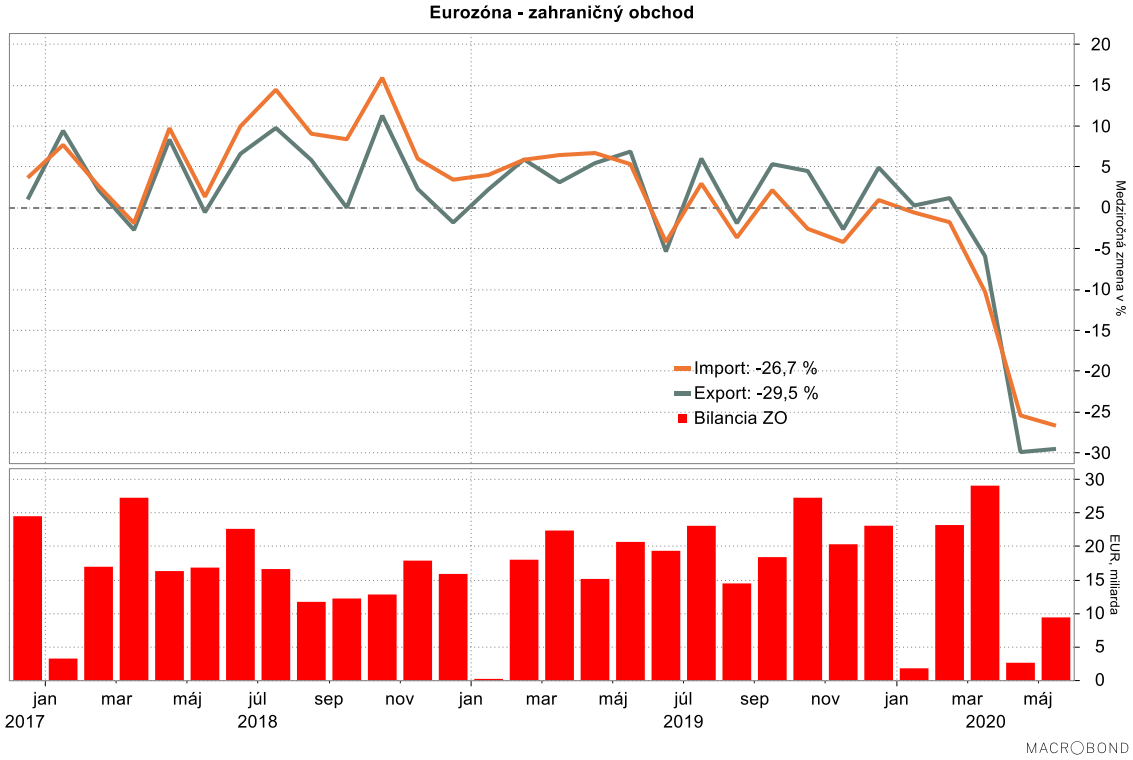
V najbližších mesiacoch neočakávame výrazné zmeny na trhu s novostavbami v Bratislave. Kúpna sila aj napriek zhoršenému ekonomickému sentimentu ostáva silná a poskytovanie hypoték zo strany bánk sa po krátkej odstávke opäť obnovilo. Aj napriek neistote vyvolanej koronavírusom trh naďalej akceptoval zvyšovanie cien bytov, čo sa prejavilo na historicky najvyššej cene predaných bytov v Bratislave. Nízka ponuka bude pretrvávať aj naďalej a preto predávajúci nebudú mať dôvod znižovať ceny bytov pod aktuálnu cenovú úroveň. K poklesu cien by malo dôjsť len za predpokladu výrazného zvýšenia ponuky bytov na trhu a poklesu kúpnej sily obyvateľstva spôsobenej vysokou mierou prepúšťania v odvetviach s vyššou pridanou hodnotou. V Bratislave sa v blízkej dobe ani jedno nejaví ako pravdepodobné, keďže novú ponuku obmedzuje extrémne nízky počet vydaných stavebných povolení a miera nezamestnanosti v Bratislave sa drží pod úrovňou 5%. Na trhu s novostavbami preto v najbližších mesiacoch pokles cien nečakáme. Z dlhodobého hľadiska kvôli zdĺhavým a náročným povoľovacím procesom a nedostatku stavebných povolení čakáme prehĺbenie problému nedostatku bytov v Bratislave, čo bude vyháňať obyvateľov do okrajových lokalít mesta a satelitov. Z tohto dôvodu tu v horizonte 2-3 rokov skôr vidíme priestor na ďalší rast cien, ktorý sa môže pohybovať na úrovni okolo 5% ročne. (RB)

Graf 2: Vývoj počtu dokončených a rozostavaných bytov v ponuke novostavieb

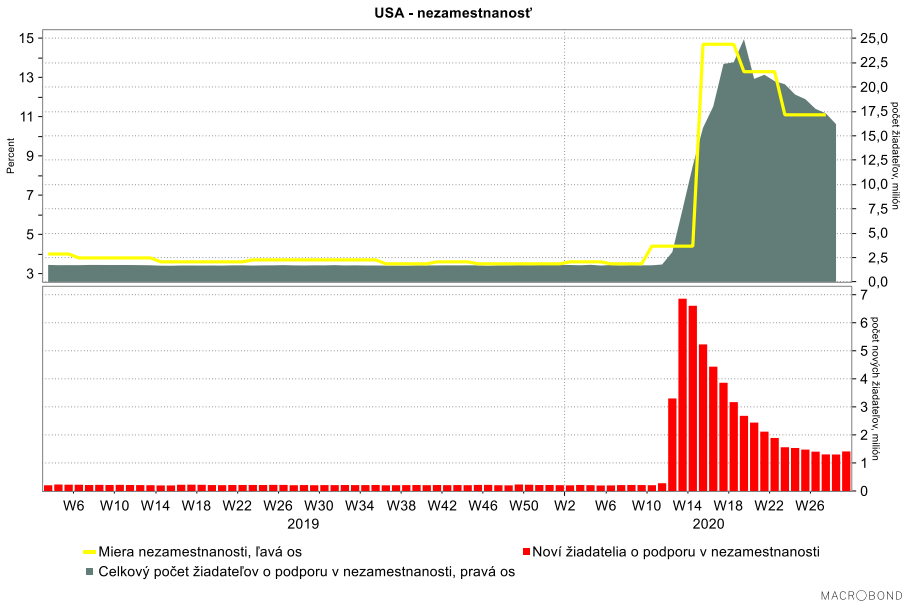
AKO OTRIASLA PANDÉMIA S MEDZINÁRODNÝM OBCHODOM EÚ ?

Ako aj bolo predpokladané, medzinárodný obchod s tovarom výrazne ovplyvnila kríza spojená s pandémiou. Členské štáty EÚ zavádzali mnohé reštrikčné opatrenia, ktorých následkom bolo oslabenie medzinárodného obchodu. Prvé odhady ukazujú, že výsledky za eurozónu a EÚ sú výrazne nižšie ako výsledky zaznamenané v máji roku 2019. Odhad vývozu tovaru mimo EÚ v máji 2020 bol 129,8 miliardy eur, čo je o 29,7% medziročne menej, (máj 2019 - 184,6 miliárd EUR). Dovoz zo zahraničia dosiahol 122,6 mld. eur. To znamená 26,2% pokles oproti máju minulého roku kedy bol dovoz vo výške 166,1 miliardy eur. Obchodný prebytok teda v máji 2020 je vo výške 7,2 miliardy eur. Okrem produktov ako jedlá, nápoje a chemikálie klesol export v porovnaní s minulým rokom vo všetkých ostatných skupinách tovarov. Je to dôsledok pandémie kedy sa ľudia vo veľkom zásobovali potravinami a liekmi. Spomedzi všetkých hlavných tovarov najväčší medziročný pokles exportu zaznamenali energie o 36,4%. Spôsobiť to mohli napríklad veľké výkyvy v cene ropy, ktoré boli tiež vyvolané pandémiou rovnako tak pokles dopravy, obmedzenie lietania, kde sa spotrebovalo menej na pohonné hmoty. Bilancia EÚ importu s Ruskom ako ropnou veľmocou z toho istého dôvodu tiež klesla oproti minulému roku o 32,4%. Celkovo EÚ v rozmedzí mesiacov január až máj 2020 importovala o 37,7 miliardy eur menej energií ako v porovnaní s rovnakým rozmedzím v roku 2019. Druhý najväčší pokles na exporte má obchod s vozidlami a strojmi o 20%, nakoľko bol naprí-klad dopyt po automobilovom priemysle oveľa nižší ako v predchádzajúcom roku. V máji 2020 v porovnaní s májom 2019 sa vývoz tovaru znížil vo všetkých členských štátoch s výnimkou Cypru o +0,6% a Slovinska o +1,4%. Najväčší pokles bol zaznamenaný vo Francúzsku o -47,4% a Grécku o -46,5%. Na Slovensku táto hodnota dosiahla pokles o takmer 40%. Dovoz taktiež zaznamenal výrazný pokles vo všetkých krajinách okrem Luxemburska o +12,8% a Malty o +36,7%. Pri týchto číslach sa ponúka otázka ako veľmi sú náchylné na takéto zmeny ekonomiky krajín, ktoré majú vysokú mieru otvorenosti zahraničného obchodu, v kontraste napríklad uzatvorenejšej Ameriky, ktorej zahraničný obchod bude otrasený o niečo menej. (pd)

USA stále s rekordnými prírastkami novonakazených

Koronakríza v USA sa zatiaľ nedostala pod takú kontrolu ako už napr. v ostatných zasiahnutých európskych štátoch. S jej prudkým prepuknutím v USA sa niesla aj výrazná vlna počtu nových žiadateľov o dávku v nezamestnanosti v dôsledku straty zamestnania. Tento počet dosahoval vrchol pri takmer 7 mil. nových žiadateľov za týždeň. Každý týždeň pribúdali noví žiadatelia, pričom tí z predchádzajúceho týždňa ubúdali len pomaly. Aktuálne USA eviduje 16,2 mil. takýchto žiadateľov, pričom v poslednom týždni pribudlo nových 1,41 mil. žiadateľov. Všetci títo žiadatelia výrazne zaťažili štátny rozpočet, keďže sú na podpore od štátu. Okrem toho má USA ďalšie programy na podporu straty dočasného zamestnania v dôsledku pandémie. Celkovo úrady evidujú na určitej forme podpory až 31,8 mil. ľudí, čo je už podstatná časť ekonomicky aktívnych obyvateľov. Najhoršie obavy pramenia tiež z toho, že v dôsledku pretrvávajúcej pandémie sa dočasná strata zamestnania mení na trvalú. (jp)

Nezamestnanosť sa mierne zvýšila na 7,4 %

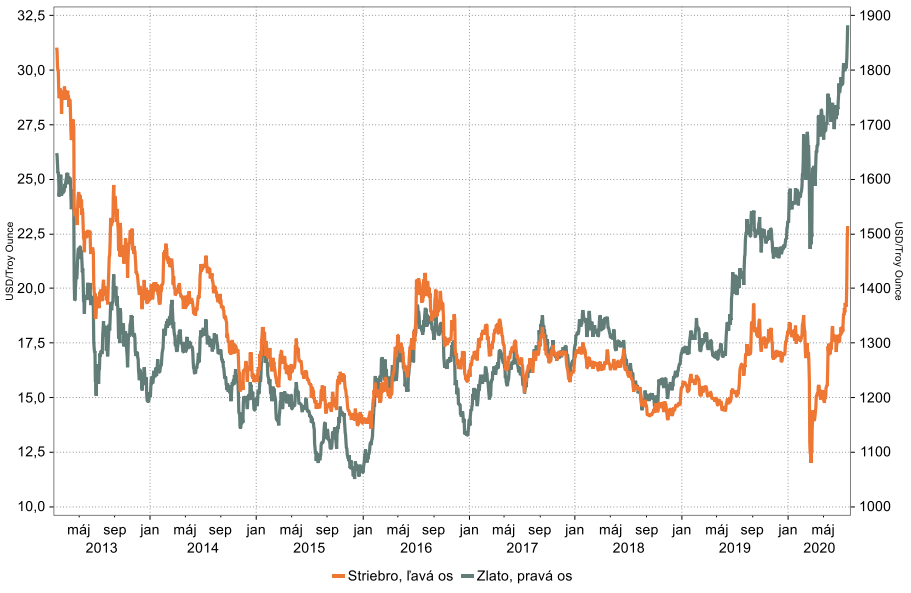
Júnové hodnoty nezamestnanosti rovnako ako aj údaje za mesiac máj ukazujú, že už dva mesiace po sebe stúpa počet úspešných uchádzačov na trhu práce. V júni sa na trhu práce na Slovensku umiestnilo 13 986 ľudí, z toho pre nespoluprácu odišlo 63 osôb, ďalších 2 907 osôb bolo vyradených z evidencie z iných dôvodov. V porovnaní s májom 2020 je to o 4 321 zamestnaných ľudí viac ako v predchádzajúcom mesiac a takisto je to dokonca viac ako v júni minulého roka, keď do zamestnania nastúpilo 12 973 ľudí. Miera evidovanej nezamestnanosti však aj tak dosiahla trojročné maximum. Hodnota 7,4% čo však znamená nárast o 0,2 percentuálneho bodu oproti minulému mesiacu. Hodnoty z roku 2019 majú rovnaký trend ako tie medzimesačné. V tomto roku vzrástla nezamestnanosť o 2,43 percentuálneho bodu nakoľko v júni 2019 bola miera nezamestnanosti na Slovensku 4,97%. Nezamestnanosť stúpla opäť vo všetkých krajoch. Najviac v Nitrianskom (0,26 percenta) a Prešovskom kraji (0,25 percenta).4713 nových žiadostí o prácu bolo zo strany čerstvých absolventov vysokých škôl, pričom najviac podľa odboru vzdelania bolo evidovaných absolventov z ekonomických (735) a lekárskych vied (514). Je zrejmé, že najmä pandémia prispela k nárastu nezamestnanosti na Slovensku, a preto je aj najvyšší počet nezamestnaných v kategórii do menej ako jedného roka. Takýchto ľudí je takmer 161 tisíc. Ku koncu júna 2020 úrady práce evidovali 68 045 voľných pracovných miest, čo je medzimesačný nárast iba o 95 miest. Z hľadiska štruktúry je najväčší záujem o operátorov a montérov strojov a zariadení, pričom na druhom mieste je záujem o remeselníkov a kvalifikovaných pracovníkov. V júni taktiež opäť prudko vzrástol počet ľudí, ktorí poberajú dávky v nezamestnanosti. Sociálna poisťovňa eviduje za jún 64 111 poberateľov, čo je na rozdiel od apríla viac až o 14-tisíc. Koniec tohto roka má celkovo vplyvom koronakrízy priniesť až 8,2% nezamestnanosť, pričom by však do budúcich rokov po riadnom naštartovaní ekonomických procesov mala nezamestnanosť klesať. Letu 2020 ešte v rámci nezamestnanosti budú napomáhať sezónne práce a taktiež hlavné obdobie turizmu. No uvidíme ako sa s tým vysporiada zvyšok roka po oslabení cestovného ruchu a pomalého ukončenia stimulov zo strany štátu. (pd)

Kubánske dolárové obchody

Kubánska republika ako stále jeden zo socialistických štátov otvorila niekoľko nových špeciálnych obchodov. Tieto obchody akceptujú výlučne cudzie meny pričom sa zároveň zrušila aj špeciálna 10 percentná daň z amerického dolára. V rámci nového systému ľudia kupujú tovar pomocou národných alebo zahraničných kariet krytých tvrdými menami, najmä dolárom, vrátane kariet Visa alebo Mastercard. Platby v hotovosti nie sú prijímané. V týchto predajniach sa predávajú tovary, ktoré buď nie sú v bežných kubánskych obchodoch dostupné alebo sú dostupné len veľmi ťažko. Nedostatok likvidity, veľký dopyt po stabilnejšej mene ako je domáce peso či kríza pandémie spôsobujúca úpadok cestovného ruchu. Aj toto všetko sú dôvody prečo sa snaží Kuba dostať k menám, ktoré im pomôžu omnoho viac importovať nakoľko ich domáca mena nie je akceptovaná na medzinárodných trhoch. Inými slovami ide o vymáhanie cudzej meny, ktorá má byť zdrojom na financovanie dovozu zo zahraničných krajín. Pre Kubu je veľmi podstatné začať nejakým spôsobom podporovať ich ekonomiku keďže prvé odhady po pandémii ukazujú rast hrubého domáceho produktu na hodnote 0-1%. Za zhoršenie hospodárskej situácie môže aj sprísnené obchodné embargo na Havanu od Donalda Trumpa. Ďalším faktorom môže byť aj zlá situácia vo Venezuele, ktorá Kube poskytuje surovú ropu využívanú v energetike a pre získavanie tvrdej meny na trhoch. V poslednom roku však tieto dodávky klesli až o tretinu. V neposlednom rade Kuba taktiež trpí dlhodobým nedostatkom potravín a pohonných hmôt. Žiaden zo spomenutých faktov nie je pozitívny a preto Kubánska republika bude dúfať, že im zisk väčšieho obnosu tvrdších mien pomôže podporiť import, a tak zlepšiť aj sociálnu situáciu v krajine. (pd)

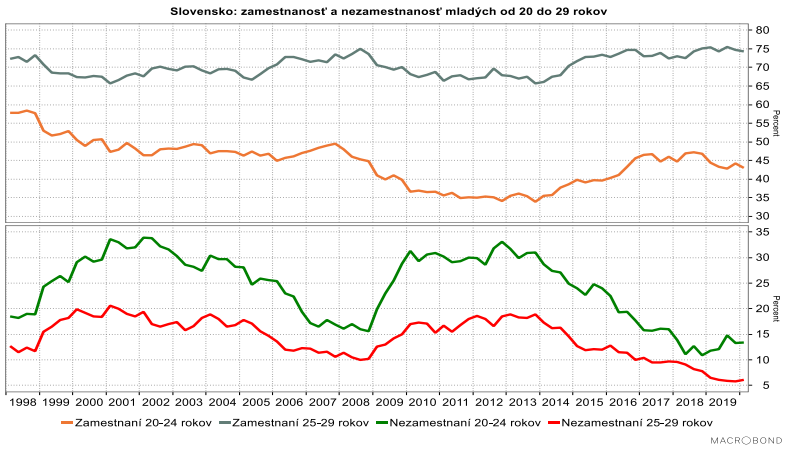
Zlato aj striebro na rastovej vlne

Súčasný pohyb cien zlata a striebra ovplyvnila najmä kríza a neistota zo strany investorov. Tí nachádzajú v týchto dvoch veľmi blízkych komoditách potenciálne bezpečný zdroj investovania, a tak sa ich ceny zvyšujú. V kontraste s tým sú napríklad základné priemyselné suroviny ako zinok a meď, ktorých hodnota v časoch ekonomických a politických neistôt práve naopak klesá. Zlato a striebro sú takmer vždy v korelácii a je veľmi zriedkavé aby sa cena jednej komodity prudko zvýšila a druhej znížila. Cena striebra sa v utorok 21.7 vyšplhala na hodnotu 20,43 dolára za uncu, čo je za posledné štyri roky najvyššia cena akú striebro zaznamenalo. Rovnako rástla aj cena zlata, ktorá sa zvýšila na 1821 dolárov za uncu, je to zároveň najvyššia hodnota od roku 2011. Ako sa budú pohybovať do budúcna ceny týchto komodít závisí najmä od toho ako sa budú vyvíjať geopolitické vzťahy, obchodné vojny či napríklad aj súčasný vývoj pandémie vyvolávajúci veľké neistoty a taktiež, to ako sa bude postupne oživovať priemysel. Vyčerpávanie zásob striebra, no zároveň zvýšený priemyselný dopyt sú dobrým základom do budúcna na zvyšovanie jeho ceny. Pokiaľ by dopyt zo strany priemyslu nebol kvôli pandémii dostatočný, potreba investorov o bezpečnú investíciu do drahých kovov by tento dopyt vedel nahradiť. Zlato je surovina, ktorá je v podstate podhodnotená z pohľadu meny nakoľko má tendenciu rásť a nadhodnotená z pohľadu suroviny. Takže okrem súčasného vývoja a ekonomických procesov bude aj tento fakt do budúcna ovplyvňovať jeho ceny. (pd)

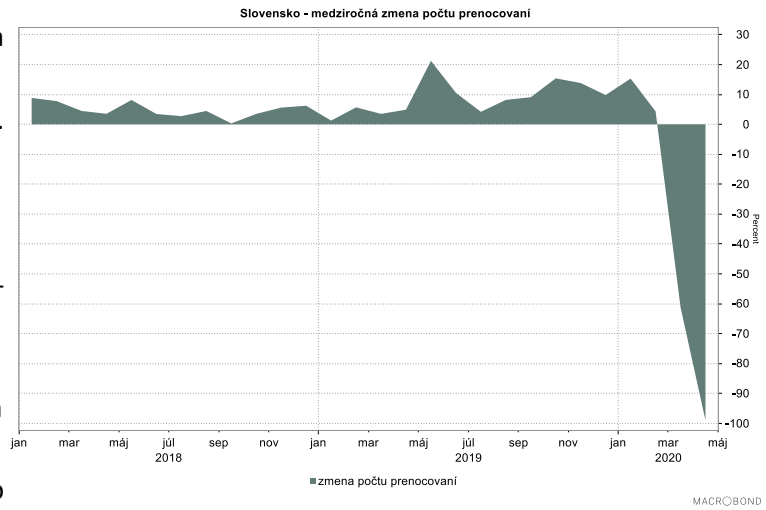
Praxou k zamestnaniu

Mladí ľudia na Slovensku majú mnohokrát problém zamestnať sa kvôli tomu, že im chýbajú pracovné skúsenosti a návyky. Rezort ministerstva práce teda znovu začína s programom nazvaným Praxou k zamestnaniu 2. Vytvoriť by sa malo približne len 1000 nových pracovných miest. Bude však takáto pomoc dostatočná? Podľa posledných júnových štatistík je nezamestnaných ľudí do 29 rokov na Slovensku približne 60 tisíc a teda by takáto pomoc bola vytvorená len pre 1,6% ľudí bez zamestnania spĺňajúcich vekové kritérium. Na takýto pokus o začlenenie mladých do pracovného života majú úrady práce k dispozícii 17,3 milióna eur. Zamestnávatelia, ktorí majú záujem zamestnať a dať prax ľuďom do 29 rokov, budú môcť od štátu žiadať príspevok na preplatenie mzdy aj mentoring. Nové miesto musí byť vytvorené najmenej na 6 mesiacov pričom príspevok bude štát poskytovať najviac 9 mesiacov. Príspevok na mzdu zamestnanca je vo výške 95 % celkovej ceny práce, maximálne do výšky 784, 16 eura. Na každého mentora môže zamestnávateľ dostať najviac 98,02 eura. Ako konečný cieľ je stanovené zapojiť do práce čo najviac mladých ľudí, ktorí majú nižšiu kvalifikáciu a tiež si dlhšiu dobu nevedia nájsť zamestnanie. Nebude to v súčasnej situácii najľahšie nakoľko už dnes je miera nezamestnanosti na rekordných úrovniach a do budúcna sa má ešte tendenciu zvyšovať. Mnohí zamestnávatelia už teraz začali masívne prepúšťania, a tak uvidíme či sa im takáto pomoc zo strany štátu bude zdať dostatočne zaujímavá na prijímanie nových ľudí. (pd)

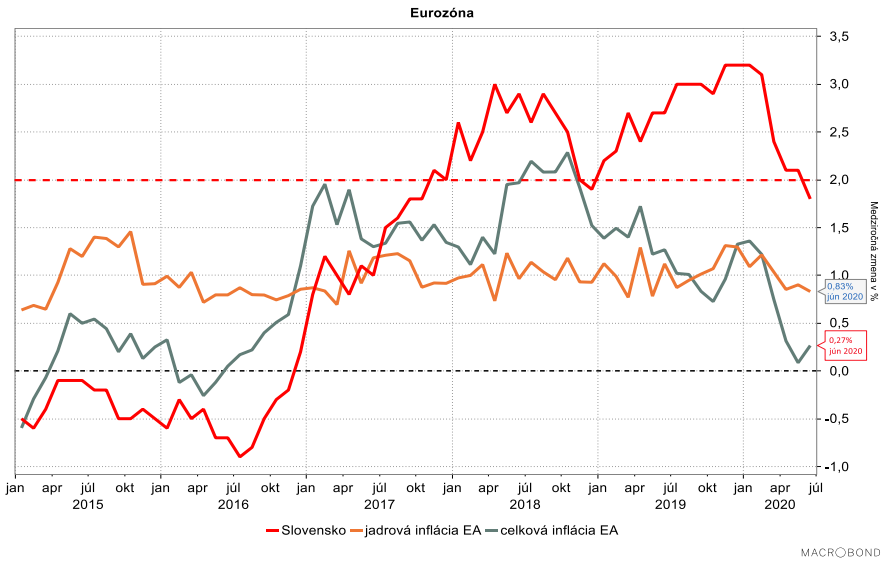
Počet ubytovaných ľudí dosiahlo svoje dno v apríli

Cestovný ruch na Slovensku zažíva dopadom koronakrízy historicky nízke počty ubytovaných v hoteloch a penziónoch. Oproti máju minulého roka klesol počet návštevníkov až o 93%. V máji 2019 bol celkový počet návštevníkov v ubytovacích zariadeniach približne 552 tisíc z čoho až takmer 60% tvorili domáci návštevníci. Máj tohto roku priniesol len okolo 40 tisíc turistov pričom majorita z nich boli domáci návštevníci. Kvôli obmedzenému cestovaniu a vysokej hrozby nákazy z tohto čísla boli cudzinci len 2,3 tisíc. Síce sa medzimesačne zvýšil počet turistov 6-násobne, no stále to ani z ďaleka nedosahuje hodnoty minulého roka. Najviac návštev zaznamenal Bratislavský, Žilinský a Prešovský kraj. V zariadeniach sa od januára ubytovalo 1,1 milióna návštevníkov, čo predstavovalo pokles o takmer 50 % v medziročnom porovnaní. Cestovný ruch predstavuje pre Slovensko veľký potenciál. V roku 2019 sa podieľal na HDP približne 2,5%. Už v minulosti sa vlády snažili ho podporiť viac napríklad vytvorením poukážok na rekreáciu alebo znížením dane na ubytovacie služby. Najmä v súčasnej situácii bude potrebné nejakým spôsobom naštartovať tento sektor. Tieto čísla návštevnosti počas leta sú alarmujúce, nehovoriac o tom, že v ostatnom roku býva zvyčajne dopyt po ubytovaní menší. Pokiaľ bude pandémia postupne ustupovať, je možné, že by zima mohla prilákať viac zimných rekreantov či lyžiarov.(pd)

Slovensko má najvyššiu infláciu v rámci EA

V mesiaci jún sa pomaly začali uvoľňovať mnohé opatrenia, ktoré boli zavedené ako ochrana pred šírením koronavírusu. Nové zmeny ukázali júnovú hodnotu inflácie v rámci eurozóny o hodnote 0,3%. Ročná inflácia Európskej únie bola v júni 2020 0,8% oproti 0,6% v máji. Rovnako ako aj v eurozóne, tak aj v EÚ je hodnota inflácie spred roka a v súčasnosti nižšia. V porovnaní s májom ročná inflácia klesla v siedmich členských štátoch a vzrástla v dvadsiatich. Najnižšie ročné sadzby boli zaznamenané na Cypre (-2,2%), Grécku (-1,9%) a Estónsku (-1,6%). Najvyššia inflácia bola zaznamenaná v Poľsku (3,8%), Českej republike (3,4%) a Maďarsku (2,9%) avšak spomedzi krajín eurozóny je na čele práve Slovensko s infláciou vo výške 1,8%. V júni prispeli k zmenám v inflačnom ukazovateli harmonizovaného indexu spotrebiteľských cien (HICP) najmä potraviny, alkohol a tabak (+0,60 percentuálneho bodu, pb), nasledovali služby (+0,55 pb), neenergetické priemyselné výrobky (+0,05 pb) a energetika (-0,93 pb). Pokles inflácie HICP počas roka 2020 je odrazom záporných mier inflácie energetickej zložky HICP v dôsledku poklesu cien ropy, ktorý súvisel s obavami o výhľad svetového vývoja a neistotou v dôsledku vírusu. Do budúcich mesiacov by malo k vývoju inflácie HICP prispievať najmä oživovanie hospodárskej aktivity či rast miezd v odvetviach, ktoré boli zasiahnuté nedostatkom pracovných síl. Rovnako doterajší znížený dopyt, a teda tlak na znižovanie cien ovplyvnil tento vývoj. Je však otázne ako veľmi toto oslabenie bude naďalej vyrovnávať oslabená ponuka. (pd)

Možnosť pre Slovensko získať významný stimul

Lídri EÚ schválili záchranný balíček a taktiež rozpočet Európskej únie na 2021-2027. Celkový objem novo schváleného fondu je vo výške 750 miliárd, v konečnom dôsledku to navýši rozpočet Európskej únie na 1,82 bilióna eur. Európska únia si financovanie zabezpečí pomocou pôžičiek na finančnom trhu. 390 miliárd EUR zo záchranného balíka sa rozdelí vo forme grantov členským štátom a 360 miliárd EUR v pôžičkách. Pôžičku by štáty mali splácať do roku 2050, k čomu im majú pomôcť nové zdroje príjmov spoločného rozpočtu. Slovensko v rámci výsledkov týchto rokovaní bude mať teda k dispozícii: 7,5 miliardy eur v grantoch počas rokov 2021-2023, 6,8 miliardy na pôžičkách s veľmi nízkou úrokovou sadzbou predpokladanou na hranici okolo 0%, z podielu na rozpočte Európskej únie 18,6 miliardy na ďalších 7 rokov a plus 8 miliárd z ešte doposiaľ nevyčerpaných eurofondov. Dokopy teda budeme mať k dispozícii približne 41 miliárd eur. Ak k tejto sume ešte pripočítame spolufinancovanie projektov, výsledná suma, ktorú Slovensko bude môcť použiť na investovanie je 43,6 miliardy eur. Úvery z EÚ sa budú mať začať splácať o sedem rokov pričom predikcia na splatenie je rok 2058. Tieto peniaze sa budú môcť využiť okrem pomoci ekonomike a ľudom vzhľadom na pandémiu aj na stavbu dlho sľubovanej diaľnice či na pomoc pri digitalizácii napríklad škôl či úradov. Podmienkou pre čerpanie z fondu je, že v októbri musí Slovensko predložiť predbežný plán, v ktorom ukáže, ako chce peniaze využiť. Ďalším záverom z rokovaní je aj predĺženie času trvania čerpania eurofondov, čo by Slovensku mohlo výrazne pomôcť nakoľko nie sme práve lídrom v ich najefektívnejšom využívaní. Predikcia nášho klesajúceho HDP bola už pred novými pôžičkami z EÚ na úrovni prepadu o 10%. Ďalšie úvery vzhľadom na ozdravovanie ekonomiky by mali priniesť aj navýšenie verejného dlhu až na hranicu 60% HDP, ak nie viac. (pd)

AKTUÁLNY VÝVOJ NA TRHOCH

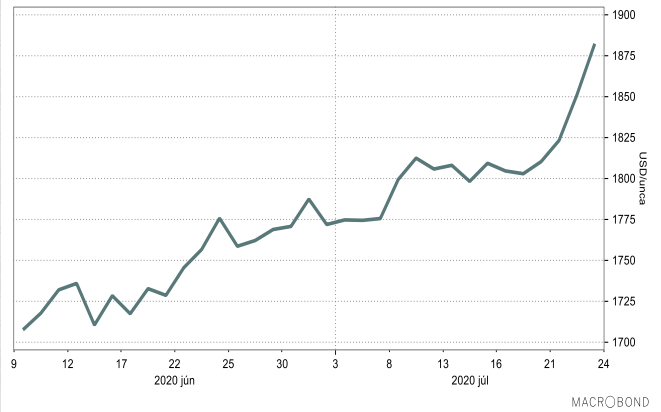
EUR/USD

EUR/CZK

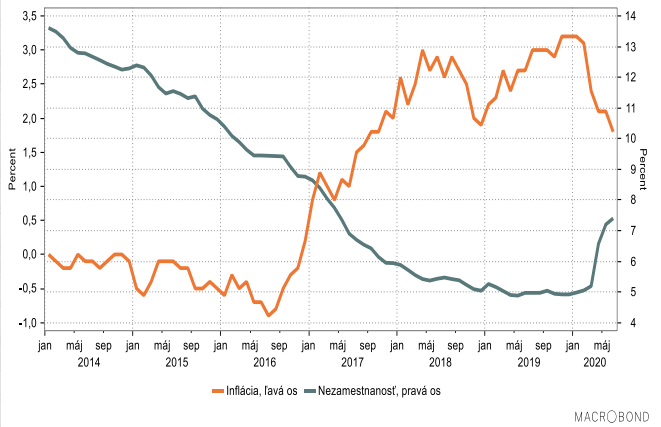
ZLATO

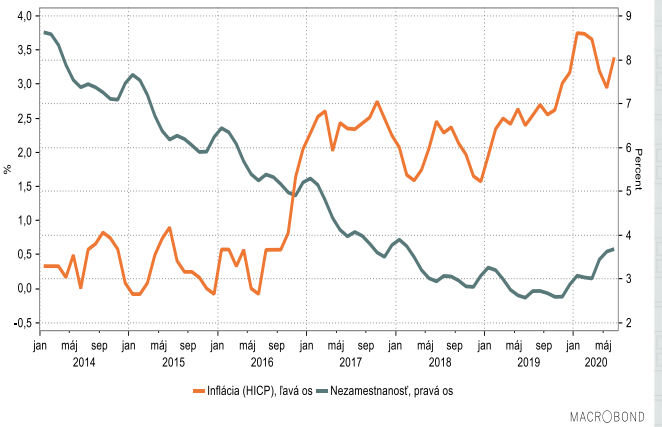
ROPA

SLOVENSKO

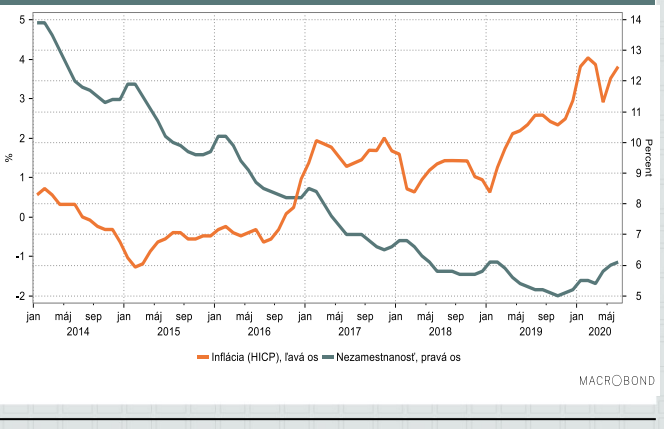
ČESKÁ REPUBLIKA

MAĎARSKO

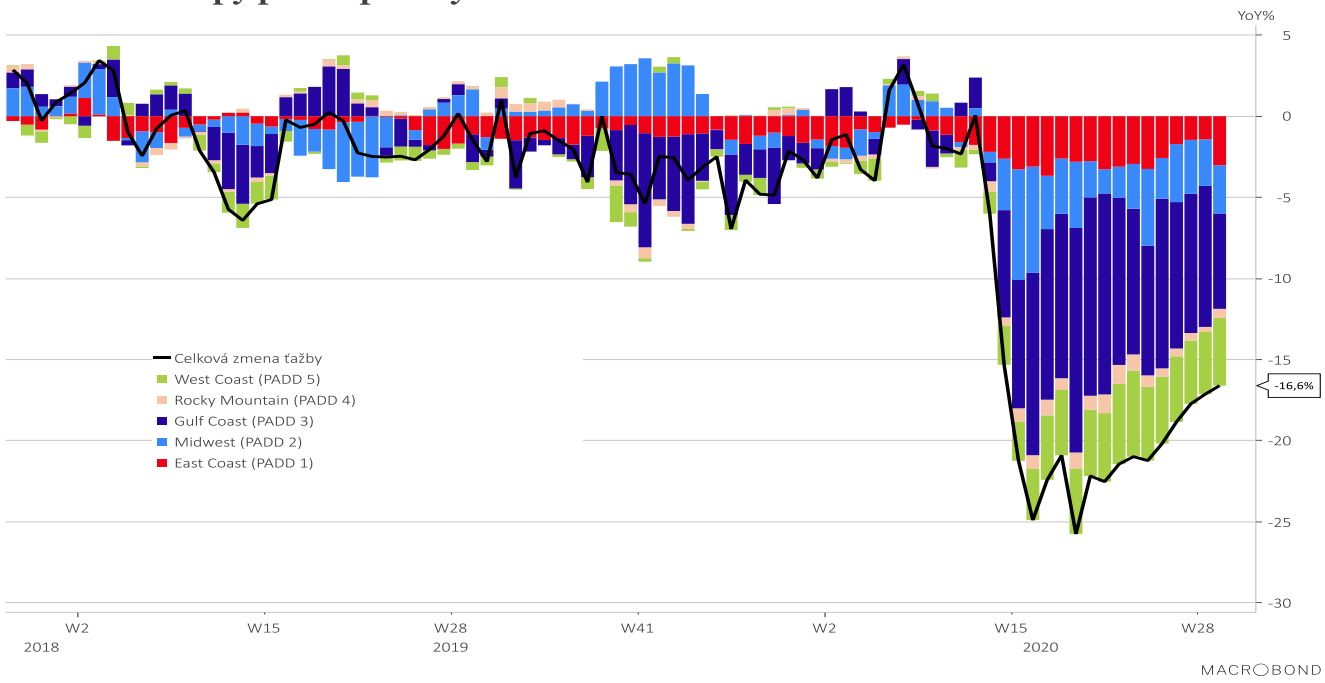

POĽSKO

SPRÁVY Z FINANČNÝCH TRHOV

USA: ťažba ropy podľa polohy rafinérie

Tento dokument je publikovaný pre spoločnosti skupiny BENCONT , a môže byť reprodukovaný a ďalej šírený len s jej písomným súhlasom. Informácie v tomto dokumente boli získané z externých zdrojov, ktoré boli spoločnosťou považované za spoľahlivé.

Senior analytici:

Jozef Prozbík

prozbik@bencont.sk

Nebesník Martin

nebesnik@bencont.sk

Bruchánik Rudolf

bruchanik@bencont.sk

Junior analytici:

Vražda Ján

Uhrin Ján

Petra Ďurišková

Vajnorská 100/A

831 04 Bratislava

www.bencont.sk

BENCONT INVESTMENTS BENCONT GROUP BENCONT DEVELOPMENT